

Варненски Търговски и Индустриален Вестник

Седмичник за търговия, индустрия, финансии и стопанство.

Излиза всеки Петък — Урежда редакционен комитетъ.
Абонаментъ: годишенъ 150 лв., 6 м. 80 лв.
Обяви 2 лв. кв. см. Ръкописи не се връщатъ.

Редакция 398.
Телефони: Администрация —

Директоръ-стопанинъ
В. Юруковъ

JOURNAL DE COMMERCE et D'INDUSTRIE DE VARNA

Paraît chaque semaine — Sous la redaction d'un comitée.
Abonnement annuel : 150 francs.
pour l'étranger — 200 Lv.
Téléphone de la rédaction № 121
" l'administration 398

ТЪРГОВСКИТЕ СНОШЕНИЯ МЕЖДУ ИТАЛИЯ И БЪЛГАРИЯ.

Условия за подобрене пласментъ на наши произведения.

(Изъ рапорта на нашия консул въ Милано Г. Дръ М. Шипковски).

България след войната бѣ явенъ изразителъ на оголѣтъ и съпянатъ народъ, на разрушено стопанство, разнебитени финансии. Отъ никжде помощь, отъ всеждѣ разтворени тефтери за плащане на стари и нови непоисими задължения. Единственна Италия се притече на помощ на българскитѣ търговци въ даванетоъ имъ стока на дългосроченъ кредитъ и ликвидирание на моторинитѣ имъ задължения при сносенъ камбияленъ курсъ. Италияци тѣ намриха благоприятна почва за пласиране на своитѣ произведения на българскитѣ пазари, което обстоятелство засили вноса на Италия въ България, щото презъ 1919 г. бѣ за 345,900,000 лв. презъ 1923 г. се увеличи на 846 мил. и презъ 1925 год. на 1 миллиардъ и 20 мил. лв. Следъ това забеляваме едно спадане въ италианския вносъ презъ 1926 и 1927 г., средно съ 850 мил. лева. Цифритѣ на българския вносъ на италианскитѣ тържища докоато презъ периода 1919—1924 г. е средно по 300—450 мил. лева, то презъ последнитѣ години се вижда едно увеличение: презъ 1925 г. на 771 мил. лева, а за първитѣ 9 месеца отъ 1926 и 1927 г. имаме 590 и 343 мил. лв. Отъ тия цифри се вижда каква колебливостъ представяла нашия вносъ за италианските пазари. Най-очебитуещото е факта, че баланса на италианско-българската търговия е активенъ за Италия и пасивенъ за България. Тая пасивностъ или тоя дефицитъ се увеличи средно по 300 мил. лв. въ тежестъ на България.

Италия вносъ въ България: първо мѣсто, заематъ ламучинитѣ изделия (прежди и тъкани, боядисани и небоядисани) следъ това идатъ колониялнитѣ стоки, химическитѣ и аптекарскитѣ артикули, автомобилитѣ и най-после художественитѣ изделия. Отъ това ясно се вижда, че българския пазаръ представлява сигуренъ пласментъ на редица италиански артикули.

България вносъ въ Италия произведенията на селското стопанство: тютюни, пашулки, зърнени храни; семена, птици, яйца, сурови кожи отъ дребенъ добитѣкъ (ярешки и агнешки), фасулъ и едъръ добитѣкъ.

До днесъ България не е успѣла да наложи пласменти на своитѣ изработени тютюни, главно цигари. Повече отъ 50 чуждестранни марки на изработени цигари пласиратъ сѣшитѣ на италианския пазаръ. За голѣмо очудване до днесъ нито една българска фабрика не е потърсила да пласира своитѣ цигари тукъ, гдето съ милиони цигари се консомиратъ ежедневно и гдето българскитѣ цигари иматъ всички благоприятни условия да намерятъ широкъ пласментъ. Гръцки цигари се продавали по 7 лири 20 цигари.

Относително пазара на бѣглътици, може да се каже, че бѣглътъроевецъ на птици може да развие една отлична експортна търговия, стига да се научи да познава добре пиящата на която пласира птицитѣ и да е специализиренъ въ тая търговия. Между нашитѣ търговци липсва здрава и добра съгласуванъ организация, която организация да канализира редовно и точно за сезона стока, да не нѣкто бѣ до сега — миланското тържище, блокирана отъ мѣстна стока, добре угодна и подредена за продажба на българскитѣ птици се продаватъ на загуба. Трѣбва да се разбере, че пазара на бѣглътици въ Милано почва отъ средата на януари, т. е. тогава, когато щока отъ италианскитѣ птици е почти на изчерпване и нуждата отъ чужда стока почва да се чувствува. Презъ

Българската външна търговия презъ февруари т. г.

презъ февруари т. г. Търговския балансъ пасивенъ.

Споредъ официалнитѣ данни на Б. Н. Банка, търговския балансъ презъ м. февруари свършва съ единъ твърде голѣмъ пасивенъ остатѣкъ, вносетѣ възлиза на 17 мил. кгр стоки на обща стойностъ 577 мил. лв. срещу износъ сѣщо отъ 17 мил. кгр. стоки само за около 360 мил. лв. т. е. съ пасивно салдо надъ 200 мил. лв.

Съ изключение на пшеницата и ечемикъ, които показватъ увеличение на износа, всички други по-важни артикули отбележаватъ значително намаление. Презъ февруари сѣ изнесени въ хил кгр.: тютюнъ 1,890 срещу 4,002 отъ януари, царевича 5,718 срещу 12,468 за януари, пшеница 1,848 срещу 1648, ечимикъ 787 срещу 627, пшенично брашно 987 срещу 1552, бобъ 512 срещу 1116

Големото пасивно салдо се дължи преди всичко на силно намаление износъ на тютюна. Това намаление трѣбва да се обясни съ нѣкои сезони причини. Ако последнитѣ българската външна търговия презъ последнитѣ години, се видимъ, че само презъ м. февруари износътъ поизключиение е билъ поголѣмъ отъ вноса. Въ всѣки случай, пасивното салдо за първитѣ два месеца на т. г. се намалыва съ около 30 мил. лв. понеже търг. балансъ презъ януари бѣ силно активенъ.

Българското стопанство презъ 1927 година.

Изтеклата 1927 г. премина отъ българското народно стопанство при много по-добри условия и съ много по-добри резултати отъ 1926 г. Презъ изтеклата година се забелязва едно подобрене на положението и отслабване на стопанската криза. Стопанството се намрише въ една по-добра конюнктура, която има изгледи да продължи и презъ текущата година. Тая констатация правиши отъ прегледа за положението въ разнитѣ отрасли на народното ни стопанство.

Външната търговия презъ 1927 г. показва едно по-силно развитие и свършва съ активенъ търговски балансъ въ полза на България отъ 510,541,435 лв. срещу пасивенъ търговски балансъ отъ 526,222,045 лв. за 1926 г.

Земледелието презъ 1927 г. показва подобрене. Общото производство на зърненитѣ храни презъ годината въпреки слабата реколта на царевича показва увеличение отъ 266 хил. коинтала. Застѣтата площъ е увеличена съ 114,967 хект. въ сравнение съ 1926 г. Общото производство на масленитѣ и индустриални растения презъ 1927 г. сѣщо показва увеличение въ сравнение съ 1926 г. отъ 258,620 кв. Увеличение е производството на всички отделни видове индустриални растения съ изключение на тютюна и рапицата. Най-силни увеличения показватъ слънчогледа — отъ 115,821 кв. на 356,747 кв. и памука — отъ 5006 кв. презъ 1926 г. на 4900 презъ 1927 г.

За общото подобрене на българското нар. стопанство презъ 1927 г. говорятъ и постъпленията въ държавното сѣрвице. Постъпленията презъ първитѣ 9 месеца на финансовата 1927/1928 г. възлиза на 5,303 мил. лв. срещу 4,880 мил. лв. за сѣщото време презъ фин. 1926/1927 г.

Числото и стойността на протестиранитѣ полици презъ 1927 г. въ сравнение съ 1926 год. сѣщо показватъ намаление.

Емисията въ акции презъ първитѣ деветъ месеца 1927 г. споредъ сведенията на Б. Н. Б. възлиза на 194,442 хил. лв. срещу 172,717 хил. лв. презъ сѣщото време на 1926 година.

Неформираниятъ презъ първитѣ 9 месеца на 1927 г. страната капиталъ (безъ чуждестрания) възлиза на 143,275 хил. лв., а за сѣщото време презъ 1926 г. неформираниятъ капиталъ е билъ 110,262 хил. лева.

Влоговетъ въ страната, сѣщо показватъ увеличение, което е особено засилено въ популярнитѣ банки. Процентъ на срочнитѣ влогове е билъ между 8 и 10%.

Лихвенния процентъ на частнитѣ банки показва спадане презъ 1927 г. като достига до 14 13 и 12% при скопото. Числото на безработнитѣ презъ 1927 г. не показва съществено различие отъ това презъ 1926. Числото на безработнитѣ само отъ едритѣ индустриални предприятия е достигнало до 23,000.

Що се касва до производството на розово масло трѣбва да се отбележи, че розовата индустрия работи днесъ въ поголѣмата си частъ съ модерни срѣдства. Днесъ въ страната има нѣколко голѣми модерни фабрики и около 30 кооперативни, които разполагатъ сѣщо съ модерни и отговарящи за целта съоръжения.

Рекламирайтѣ въ Варнен. Търгов. Индустриаленъ вестникъ, който е разпространенъ изъ цѣлата страна.

Исканията на индустриалцитѣ

Изложението по законопроекта за насърд. м. индустрия. Вписване нови индустрии. Освобождение отъ данѣтъ Концеситѣ. Гаранции за индустриалцитѣ.

По поводъ решението на парламентарната комисия по министерството на търговията и взела по законопроекта за насърдчение мѣстната индустрия Съюза на индустриалцитѣ е изработилъ едно изложение, което бѣ върчено на министеръ председателя Ляпчаевъ, министра на търговията Бобошевски и парл. комисия.

Въ изложението сѣ подложено на преченка решението, които за вѣгать дълбоко прокарванитѣ въ законопроекта принципи и които ще се отразятъ по-зле върху индустрията. Нѣкои отъ решенията даватъ основание да се твърди че се допустаха грѣшки; пренебрежаватъ мнението на най-компетентнитѣ и най-безпристрастнитѣ институти, а още взематъ подъ внимание странични настроения, диктувани отъ дематогия и отъ преследване на цели — чужди на праволнейната стопанска политика.

Комисията не само че не прибави нѣкои нови производствъ, непредвидени въ досегашния законъ, но заличи и нѣкои производствъ, които днесъ сѣ покриватъ отъ индустрията, безъ да се държи сметка за значението на тия индустрии. Мотивътъ на комисията е, че законопроекта е билъ ликвидационенъ, което схващане е погрешно и несъстоятелно. Законъ, който ще важи 15 години, съ който не се предрешава окончателно и категорично бждашата ни индустриална политика и въ които се внасятъ редица важни изложения не е ликвидационенъ.

Съюза желае да не се скитрова проекта на министерството, а да се попълни съ следното: производството на изделия отъ изкуствени текстилни влакна, механическо обработване на лѣтво; графическо изкуство и книговодство. Да се прибави нова алинея, която да дава право на министра на търговията или на министерския сѣветъ да признава за покровителствани и такива производствъ които не сѣ изброени въ закона, но които сѣ полезни и отъ особено значение за стопанския животъ на страната.

Днесъ техниката се развива бърже и всѣки дѣлъ ни дава нови работи. Никой не е въ състояние да каже какво ще бжде следъ 2, 5 или 10 години та да го предвиди още гдето въ закона. Следователно подобна компетентностъ на м-ра на търговията или на министерския сѣветъ е актъ на предвидливостъ.

Освобожданието отъ данѣтъ е действително една облага, която може да подкрепи бѣглъ индустрия въ състезанието й съ чуждестранната. Тѣкмо по тая въпросъ комисията е направила съществени изменения като възприела само освобождаването отъ данѣтъ сгради, а е отхвърлила постановлението за постепенното преминаване къмъ пълно плащане на данѣтъ заняти (респ. върху дружествата) и твърде важна точка за избавяването на бѣглъ индустрия отъ изненади отъ страна на държавата или общинитѣ, Освобожданието на фабричнитѣ сгради отъ данѣтъ не трѣбва да се смета облага. Ако е право да се обложатъ данѣтъ фабр. сгради и мошини, логично е да се обложатъ и инструментитѣ на земледѣльца и занаятчията. Ето защо освобождаването отъ данѣтъ сгради не е облага и не трѣбва да се правятъ изчисления върху това, което се давало на индустриалцитѣ съ това освобождаване. Поника, че индустриалцитѣ не плащатъ данѣтъ е едно тенденциозно генерализиране. Освобожданието се само отъ данѣтъ заняти и данѣтъ сгради, всички други като данѣтъ върху общия

Липсата на храни въ Западна България.

Количеството на недостига. Зонитѣ се разширяватъ. Хранитѣ въ С. И. България. Опасностъ отъ новъ износъ.

Снабдяването съ храни населението въ Западна България, макаръ и бавно продължава. Основани сѣ въ градоветъ и въ селата стопански комитети, които определятъ количеството отъ храни което ще бжде необходимо за изхранването на нуждающитѣ отъ населението и добитѣка до новата реколта, т. е. още за 4—5 месеца.

Общата цифра на това количество мжно може да се определи. Всеки случай тая ще бжде твърде голѣма. Само за Бѣлградчишката околия споредъ мнението на компетентни лица ще сѣ необходими 100 вагона царевича. Освенъ това зонитѣ въ които се чувствува липсата на храни и въ които се изчерпватъ запаситѣ постоянно се увеличаватъ. Така, до като преди 2—3 седмици въ Ломска околия не се чувствуваше липсата на храни, за сега и тамъ почна да се чувствува.

Отъ повърхитѣ които се напирива се вижда, че въ Североизточна България има достаточни запаси отъ храни, отъ които ще може да се удовлетвори нуждата на Западна България.

Въ нѣкои околии въ Североизточна България голѣма частъ отъ хранитѣ не сѣ били изнесени до сега на пазара благодарение на неблагоприятнитѣ условия за транспорта. Съ откриването на Дунавскитѣ пристанища има опасността на се започне отново износъ на храни, поради което страната да остане въ последнитѣ месеци до новата реколта въ голѣма нужда отъ такива. Тая опасностъ се увеличавъ съ обстоятелството, че на Виенската борса хранитѣ, освенъ царевича се котиратъ добре.

Следствие сѣжлата и недостатъчната храна добитѣка въ Западна България е отпадналъ, вследствие на което се затруднява орането и себдбата и прѣлѣнитѣ посеви ще бждатъ по-малко.

Розовата култура. Производство и износъ. Преработването.

Българската розова култура която презъ време на войната бѣше доста занемарена, отбележава презъ последнитѣ години едно ново засилване. Розовитѣ градини въ България покриваха до кѣмъ 1912 г. едно общо пространство кржгло 9000 хектара. Понеже голѣмъ брой розопроизводители се отдадоха презъ военнитѣ години на тютюневата култура, тоя пространствъ спадна презъ 1919 г. на 7917 хект., а по кѣсно на 4 хил. хект. Едвамъ презъ 1923 год. енергичнитѣ мѣрки за спазване на тази най-стара бѣглъ, национална култура дадохъ известни резултати. Отъ тогава се забелязва бавно засилване и презъ 1926 г. достига 4907 хект. при производство 382,448 мускули (по 5 гр.).

Срѣдното количество получени розови листа възлиза на около 1750 кгр. на хектаръ. Презъ 1926 год. 1 кгр. розово масло е получено само отъ 2800 кгр. розови листа. Средно обаче за 1 кгр. розово масло сѣ необходими 3500 до 4000 кгр. розови листа.

Цената на розовитѣ листа се уговаря всѣка година между розопроизводителитѣ и фабрикантитѣ на роз. масло. Тая се движи срѣдно между 12 и 15 лв. за кгр. Почти целото производство отива въ чужбина, главно Франция. Износа презъ последнитѣ години е билъ: 1913 г. — 2948 кгр. за 77 мил. зл. лв., 1924 г. — 3617 кгр. за 90,4 мил. лв. и 1926 г. 3065 кгр. за 207,9 мил. лв. и 1927 г. (отъ януари до септември) 1898 кгр. за 145,3 мил. лв. отъ които 1333 кгр. за 103,1 мил. лв. е за Франция, а 193 кгр. за 14,8 мил. лв. за Германия. Държавата събира при износъ мнотото около 30 ст. лв.

Твърдението на розопроизводителитѣ, че розовата култура не се рентираща е до известна степенъ право. Това е вследствие старитѣ и нецелеобразни методи, които се прилагатъ все още при отглеждането на розитѣ. По тая причина сѣ взети мѣрки за рационализирание отглеждането на рози. Така че, очаква се следъ нѣколко години розовата култура у насъ да стигне своята висота.

Продажбата на тютюнитѣ.

Представители отъ чужбина за покупка на тютюни въ България.

Представителитѣ на полското правителство и полската тютюнева режия сѣ обиколили всички по-важни наши тютюнопроизводителни центрове. Тѣ сѣ закупили за полската режия повече отъ половинъ милионъ кгр. суровъ тютюнъ и сѣ въ преговори за сключаване на нови, крупни зѣлѣки.

Пристигнали сѣ въ страната и представители на австрийското правителство, които сѣ въ обиколка изъ провинцията, въ сѣръзка съ покупката на нови тютюни.

Чехославашката режия сѣщо така е изпратила свой представител за покупка на тютюни.

Предложения и залпитвания. За износъ.

Царевича С. Rarras & C. Balas-konis Trikala (Grèce).
Захаръ и царевича D. Z Zacharopoulos Volo.
Разни български произведения J. G. Jeanides & J. N. Galaboff Athènes г. Hermes et Kirikion № 2 и 3.
Дървенъ материалъ, захаръ, брашна, сирене, кашкавалъ и бобъ A. G. Loison & G. E. Christodoulides & Co Limassol (Chypre)
Зърнени храни Dem. & Ath Zaphirades, Alexandropolis (Dede Agatch).
Сарацки артикули Frères Grules Stamboul — Galata г. Mahmoudie 59; Hakkî Sahri Frères Stamboul г. Onzoun Tcharchi, 108 Mehmed Cherif Stamboul г. Onzoun Tcharchi 74; Saradji Zade Hakkî Frères Stamboul г. Hambie 6.
Вълнена вискелна Chambre de Commerce, Constanza.
Добитѣкъ Paçala & Aquilini Malta.
Дървени вилница, дърва за топане G. C. Papadopoulos, Salonique Immeuble Cossa 79.
Зърнени храни и варива Comtoir Commercial & Industriel Salonique г. Tsitmiski, Palais Usiel 14.
Тукане и сѣмкоидеоло сѣмко Jaidor Fishmann Tel Aviv (Palestina).
Дървенъ строителенъ материалъ Genova Corso Andrea Podesta 5 a interno 8.

Тютюня въ България.

Презъ 1920 г. въ България е изработенъ и платенъ бандеролъ за България: 2,347,643 кгр., а папиросо 1,059,962 кгр. презъ 1921 год. 2,466,908 кгр. тютюни и 1,862,518 кгр. цигари. Следъ това количеството на изработения тютюнъ постепенно спада. Презъ 1923 г. е 1,625,693; 1924 год. — 1,317,9; 1925 г. — 1,7354; 1926 год. — 2,9118 и 1927 г. — 25,624 кгр. Презъ тия години производството на цигери се е увеличавало: презъ 1922 г. 2,666,940 кгр.; 1923 г. — 3,100,018 кгр.; 1924 г. — 4,169,069; 1925 год. — 5,187,936; 1926 г. 4,664,038 и 1927 г. — 4,573,528 кгр.

Презъ 1927 е изработено и платенъ бандеролъ за тютюнъ за лула I кач. 530 кгр., II кач. 25,694 кгр., III кач. и екстра за пури нѣма. Папиросо: специални 1,712 кгр., екстра-екстра 1,917 кгр., екстра 86,827 кгр., I кач. — 583,473 кгр., II кач. — 526,460 кгр., III к. — 3,373 139 кгр. или всичко 4,573,528 кгр. 448 кгр. екстра. износъ въ чужбина 41,127 кгр., а всичко 4,592,600 кгр. Презъ януарий 1928 г. е изработено 340,191 кгр. а февруарий 1928 година 354,729 кгр.

Презъ 1926 г. броя на тютюнопроизводителитѣ въ България е възлизалъ на 132,107, презъ 1927 г. е засѣта площъ отъ 25,640 хект., срещу 31,549 презъ 1926 г. Презъ 1927 г. е изнесено тютюнъ на листи 26,811,821 кгр. на стойностъ 2,117,095,463 лв., изето отъ бандероля 695,608,739 лв., консомация 4,590,600 кгр.

Българи, обичайте родното производство!

Относително пазара на бѣглътици, може да се каже, че бѣглътъроевецъ на птици може да развие една отлична експортна търговия, стига да се научи да познава добре пиящата на която пласира птицитѣ и да е специализиренъ въ тая търговия. Между нашитѣ търговци липсва здрава и добра съгласуванъ организация, която организация да канализира редовно и точно за сезона стока, да не нѣкто бѣ до сега — миланското тържище, блокирана отъ мѣстна стока, добре угодна и подредена за продажба на българскитѣ птици се продаватъ на загуба. Трѣбва да се разбере, че пазара на бѣглътици въ Милано почва отъ средата на януари, т. е. тогава, когато щока отъ италианскитѣ птици е почти на изчерпване и нуждата отъ чужда стока почва да се чувствува. Презъ

Нашия индустриален живот

„Трапезица“

Българ. фабрика за шевни конци — В. Търново.

Постоянството и упоритостта за отстояване начената дълбоко са един от главните условия, които трябва да легнат в основата на всяко предприятие. И наистина, хубавото име състои не в самата фабрика, а в работата, която тя извършва.

Конците се обработват от полуобработен изключително египетски памук, който, доказано е, е най-подходящ за това производство.

Предначертанието — което е и главното, има 7 голъми машини съ

2100 вретена.

Машините са според последните изисквания на техниката и за това дават и съвършено по качество производство.

Има специален отдел с апаратурни машини, пълначки машини, бояджийски отдел за химическо боядисване на прежда и пр. На работа са заети работници и работнички средно

100 души.

При фабриката има построени спретнато и чисто подредени хубави жилища за част от работниците.

Въобще, освен съ своето отлично производство, фабриката прави впечатление и съ своята хубава уредба и спретнатост.

„Тронеца“

Фабрика за памучни платна — В. Търново.

Самият един поглед още отдалеч върху тази фабрика и веднага се вижда интензивния живот който кипи туку: нови разширения се правят, сгради се строят, нови машини се монтират. А търсенето на производството на дадено предприятие е, което обуславя и неговото бързо развитие.

И наистина, тази фабрика удивлява съ своето бързо развитие и удивителни успехи които постига на пазара.

Основана 1925 г.

прекарва своя организационен период до м. Май 1926 год. когато вече започва своето производство на оксфордски десени и памучни блени и неблени платна. И благодарение на извършеното енергични си директор-ръководител, както и усилията на техническия персонал,

2100 вретена.

които почти всички са и акционери в фабриката, — следователно и практично заинтересовани, фабриката извънредно бързо разширява своето производство, като постига и такова качество на платовете си, което ги прави един от най-търсените на пазара.

Във фабриката до сега имаше

30 стана.

Но какво интензивно производство е имала всички ще видят, като изтъкнем че се е работило непрекъснато на две смети и е достигнало годишно производство от

300,000 метра.

Тия успехи се дължат главно на извънредната добра организация, въ строго разпределение на времето и въ математическата предвидливост на ръководителя на фабриката.

Благодарение на това, фабриката бързо разраства производството си за което се оказва тесно досегашното помещение и машините не достигащи.

Ето защо, предприятието е разширено на фабриката и е построена нова сграда, погълнала от досегашната, широка, светла и хигиенична, въ която е започнато инсталирането на още 30 новодоставени стана, така че, тия дни фабриката ще има вече

60 стана

и ще удвои своето производство.

До сега фабриката имаше една парна машина от 30 к. сили, но сега за новите си нужди е инсталирала, която осигурява тия дни се пуца въ движение, един нов дизел мотор от

100 конски сили.

Едно от добрите условия за успеха на тази фабрика е, че нейните клиенти на пазара са почти всички акционери, тъй че, самите те са заинтересовани въ пласмента на производенията. Разбира се, че качеството на производството е все пак главното мерило за неговия успех.

Във фабриката за сега работят около

80 души

но сега съ новите разширения и инсталирането на новите машини, тяхното число почти ще се удвои.

Шевните конци

които се изработват туку по качество — трайност, здравина и външен изглед, смъло могат да съперничат и на най-хубавите чуждестранни конци.

Фабриката има няколко отдели въ които са инсталирани всички машини и уреди, необходими за производството.

Въ специален дърводелски отдел се изработват

макарите

необходими за навиване конци. Въ този отдел са инсталирани блок машините, специални стругове, съ които по един съвършен начин бързо и хубаво се приготвяват

макарите

Тоя отдел има специална парна машина от 40 к. сили, а за другите отдели има друга За 100 к. с. или фабриката има двигателна енергия всичко

140 к. сили.

Въ всичките отдели работата е строго разпределена и се

Свѣтовната търговия и мореплаването

Цораз. (У. Т. А.)

Бившият германски канцлер и сегашният председател на директориума на Хамбург-Америка Линие тайния съветник д-ръ Вилхелм Кунго говори въ народно-стопанското общество на тема: „Свѣтовната търговия и мореплаването от 1913 година насам“. Тайният съветник Кунго постави въ основата на своите изложения съществувашата тесна връзка между свѣтовна търговия и мореплаването и разгледа, започващ съ промяната на международната разбивка на блага, и аналогичните промени въ мореплаването.

Свѣтовното стопанство отъ предвоенно време стоеше широко подъ стопанското влияние на Европа, далеч по-назад следваха американския и азиатския стопански кръгъ. Африка и Австралия стоаха на последно място. Най-голямо участие въ свѣтовната външна търговия вземаха Великобритания и Германия. Свѣтовната война и следните няколко години означаватъ време на засилване държавното влияние надъ стопанството. Свѣтовната търговия отъ следвоенно време — тя достигна презъ 1925 година разбивка отъ 1913 год. — показва разтягащо значение на северна Америка и Азия, както и временното западане на европейската външна търговия и нейното участие въ свѣтовната. За презокеанското мореплаване се оказва едно макар и малко пренебрежение така да се каже на тежестта отъ Атлантическия въ Тихия океан. Увеличението вънос и износъ на Азия се изразява въ една силно развиваща се търговия съ северна Америка. Въ външната търговия на Съединените Штати се вижда едно единствено безспорно явление.

Следъ като обърна внимание на свѣтовно стопанското положение на другите континенти

д-ръ Кунго разгледа свѣтовно мореплаване. Туку той изтъкна най-важното обстоятелство, че свѣтовният тонаж е увеличен съ 30% отъ 1914 година, едно увеличение, станало още по-голямо чрезъ различните технически нововъведения, увеличаващи дълбочината на параходите. Както и преди Англия разполагала съ най-голям тонаж, Мореплавателната политика на съв. Америка доведе до едно грамадно увеличение на тонажа, но и също така до грамадни дефицити. Трето място между мореплавателните държави заема днесъ Япония, чието презокеанско мореплаване не може да излезе голъми печалби презъ военното и следвоенното време. На четвърто място идва Италия, съ един тонаж отъ 3.5 милиона тона рег. бруто.

Германската търговска флота преди войната съ 5.4 мил. тона бруто, стоеше на второ място въ реда на националните флоти. Чрезъ войната и мирния договоръ Германия загуби цѣлия си тонаж. Обаче, въ относително късо време се създаде отново търговска флота, която разбира се няма разбитирит отъ предвоенно време, но затова като млада и съ модерен строежъ надминава другите по стопанственост и дълбочиност. Тайният съветникъ д-ръ Кунго описа отъдѣлните фази на възстановяването на търговската флота, което е тръбвало да стане подъ най-благоприятни условия. Тъй като на отъдѣлните параходни дружества липсаха капитал и обезщетение, платено на тяхъ отъ държавата е стигало едва ли само за една трета отъ загубеното, тѣ трѣбвало да напрегнатъ всичките си финансови сили. Всичките послѣшни печалби отиваха за възстановяването на флотата. Когато то се привърши (1924 г.) г.) лътаваха вече

28 бруто рег. тона, увеличени после на 34 милиона. Между мѣрките за уреждане на германските параходни съобщения е и сключената спогодба на Хамбург—Америка Линие Норддойчер Лойд съ американските параходни дружества. Следъ възстановяването на флотата настъпи времето на концентрирането и рационализирането, което завърши съ преминаването на Дойчъ Аустралъ и Козмосъ Линие къмъ Хамбург—Америка Линие, както и придобиването на акционерния капитал на Хуго-Стинесъ Линие.

На чело на германското мореплаване стои днесъ пакъ, както и преди войната, Хамбург—Америка Линие, съ един тонаж отъ повече отъ 1 милионъ бруто рег. тона (преди войната 1.300 милиона тона). Д-ръ Кунго отхвърля всяко предложение за държавна финансово помощъ.

Реколтата за цѣкло въ Европа

Споредъ изчисленията на известния английски економистъ и статистикъ засѣта площъ съ захарно цѣкло презъ последните две години кампании въ разнитъ европейски държави е както следва въ хектари:

	1928/29	1927/28
Германия	412,000	466,233
Чехословакия	253,000	281,321
Франция	234,000	234,340
Полша	203,000	203,302
Италия	110,000	93,240
Испания	95,000	85,000
Велико-Британ.	90,000	81,000
Румъния	70,000	84,503
Холандия	69,000	69,002
Белгия	68,000	71,380
Унгария	57,000	55,400
Югославия	59,000	61,353
Швеция	41,000	42,596
Дания	37,000	40,300
Австрия	26,000	23,390
България	16,500	19,400
Ирландия	6,000	6,000

и други.

Отъ 22 държави България стои на 16-то място, Русия има 713,000 хектара.

Неоложно

Предприетата отъ насъ инициатива за една индустриална анкета още преди два месеца за означаване читателите си съ натово родно производство, която ни коства много средства и трудъ като един отъ редакторите ни лично обхожда индустриалните заведения из страната, се използва много неоложно отъ някои вестници. Тъ просто пренепечатват нашите описания и не само не съобщаватъ че заместуваме отъ насъ, но ги даватъ като собствени трудъ.

Нека всички пресени какъ трябва да се окачестви такава постъпка.

Пашкулно производство и търговия.

Производството въ Свиленградъ къмъ втора реколта. Международните пашкулни тържища.

Българското бубарство водило своето начало още отъ 1840 г. Неговото родно място и неговият и до сега най-важен центъръ е Свиленградъ. Климатичните условия въ тоя градъ са особено благоприятни за отглеждането на така наречената багатска раса, която дава бѣлъ като снѣгъ и мекъ материалъ. До 1912 г. средно производство на пашкули въ града и неговата околнота възлиза на 200 хил. кгр., при по-благоприятни условия достига до 240 хил. кгр. Презъ Балканската война турците унищожиха черничевит дървета въ Свиленградъ и околността вследствие на което производството на пашкули до 1920 г. бѣ спаднало до единъ милиумъ. Едва въ 1920 г. започна възобновяването на черничевит градини и едновременно съ това възобновяване и увеличаване на черничевит градини, увеличаваше се същевременно и производството на пашкулит, което въ 1927 г. надмина 300 хил. кгр.

Пашкулитъ се продаватъ на особени пазари (борси) каквито има 4 въ околността на Свиленградъ: въ града Свиленградъ и с. С. Любимецъ, Майково и Малко-Градище. Като най-важен факторъ на тия тържища до 1924 г. може да се счита Б. З. Банка, която презъ 1920 г. се появи на пазара за да продава за сметка на производителят събраната направо отъ тяхъ срещу аванс стока. По този начинъ нейната дѣйност представляваше една голъма помощъ за пашкулопроизводителитъ и същевременно урекулiràше пазара. Презъ 1925 г. тази роля на Б. З. Б. се пое отъ коопер. „Коприна“, чрезъ чието посредничество се продава на пазара повече отъ 40% отъ произведенитъ въ околността пашкули.

Среднитъ цени, по които производителитъ са продали своята стока, се движатъ както следва: 1925 г. — 105 лв. 1 кгр.; 1926 г. — 127 лв и 1927 г. — 90 лв. и то при средни пазарни цени: 1925 г. — 96 лв. 1 кгр.; 1926 г. — 105 лв. и 1927 г. — 100 лв. Силното спадане на ценитъ презъ последната година се обявява съ общото положение на международния пазаръ. Презъ 1927 г. на пашкулнитъ тържища въ околността са продадени всичко 370723 кгр. пашкули, отъ които 180,537 кгр. чрезъ коопер. „Коприна“.

Една отъ главнитъ причини за намалението на ценитъ на пашкулитъ е и този че клиентитъ на пашкулното тържище въ Милово, които отъ няколко години губеха въ своитъ сделки на пашкули презъ последнитъ година се картелираха и диктуватъ на ценитъ на пашкулитъ.

За да може, обаче, нашия производителъ и търговецъ да извържатъ на конкуренцията на международнитъ пазари трѣбва да насочатъ своитъ усилия къмъ добиването на втора и трета реколта на пашкулитъ, както това е въ другитъ страни. Въ сегашното положение и при една добра организация на клиентитъ на международнитъ тържища българското бубарство рискува да западне. Презъ последната година всички наши експортери на пашкули привършиха своитъ сделки съ загуба.

Зърнени храни и произведения отъ тяхъ.

Брашно № 00 луксозно 10'35
лв., брашно № 3 типово 9'50
лв., трици ситни 5'20 лв., трици едри 4'80 лв., хлѣбъ бѣлъ 9'50
лв., хлѣбъ обикновенъ 8'10 лв.

Зеленчуци и плодове.

Цени въ килограмъ

Спанакъ 8 лв., картофи 7
лв., цвѣкло 2 лева, лукъ 12
лв., арпаджикъ 30 лв., чесънъ
20 лв., орѣжи 14 лв., бадеми
20 лв.,

Манифактурни стоки.

Прежда пам. пресукана английска пак. 560 лв., прежда пресукана итал. Америка I пак. 525 лв., прежда пам., пресукана на итал. Индия II пак. 440 лв., прежда суланъ англ. пак. 410 лв., прежда суланъ итал. пак. 430 лв., прежда пам. боядисана Индиго I квракх пак. 660 лв., прежда пам. боядисана Индиго I суланъ пак. 540 лв., кастарлия иквракх англ. 8, 10, 12, 14, 18, 24 пак. 700—800 лв., кастарлия суланъ пак. 530 лв., тире за чорапи пак. 200 лв., памукъ суровъ кгр. 50 лв., платове вълнен метъръ 155—650 лв., хасе 80 см ш. метъръ 30 лв., хасе 90 см ш. метъръ 36 лева, и каботъ български метъръ 20—26 лв., каботъ америк. метъръ 27 лв., басма английска метъръ 26 лв., басма холандска метъръ 33 лв., оксфордъ български метъръ 24 лв., зефиръ метъръ 32 лв., сатенъ метъръ 41—55 лв., докъ метъръ 40 лв., платно пам. българско метъръ 20—26 лв., макаръ 150 ярда 8/16 80'20 лв., макаръ 200 ярда 9/70 лв., макаръ 400 ярда 194 лв., макаръ 1000 ярда 247'90 лв., вълна непрапа кгр. 85 лв., четина кгр. 200—220 лв.

Кожи сурови.

Цени въ кгр.

Местни волски кжриво 38
лв., местни кравешки кжриво
40 лв., местни биволски кжриво
27 лв., мадагаскаръ волски
сухи безсолни I 25 лв., мадагаскаръ волски сухосслени I
15 лв., мадагаскаръ волски
микросолени I 14 лв.

Жени и жулион пазарти

Пазарни цени

споредъ последния бюлетинъ на Варнен. Търгов.-Индустр.-Намара.

Колониални стоки.

Цени въ килограмъ

Захаръ ситна 26 лв., захаръ на квадратъ 27 лв., кафе 118
лв., кафе 106 лв., оризъ пловъ-
дски 22 лв., оризъ италиан-
ски 21'50 лв., пиперъ черъ 180
лв., пиперъ червенъ 28 лв., чай
230 лв., маслини волоски екстра
32 лв., маслини вол. дуб.
екстра 34 лв., маслини спецо-
риоръ 36 лв., маслини спецо-
лите 40 лв., маслини дуб. спец.
45 лв., маслини Луко 50 лв.,
масло дърв. айвалийско 85 лв.,
масло дърв. митлилинско 85 лв.,
масло Соя 60 лв., масло слън-
чогледово 32 лв., масло коко-
сово 62 лв., хайверъ тарамъ 50
лв., лимонова кислота обик.
160 лв., лимонова кислота кри-
стална 165 лв., бахаръ 120 лв.,
кимионъ 100 лв., канела 100
лв., карамфилъ 160 лв., ана-
сонъ 25 лв., сапунъ айвалийски
48 лв., сапунъ местенъ 40 лв.,
сапунъ марсилски 1050 лв., ме-
стене типъ марсилски 700 лв.,
свещи I кач. европейски 65 лв.,
свещи II кач. европейски 60 лв.,
свещи III кач. европейски 55
лв., свещи местни 52 лв., воскъ
съкъ местенъ 150 лв., воскъ
анадолски 150 лв., парафинъ
38 лв., нишадъръ на буци 35
лв., нафталинъ 16 лв., тамякъ
85 лв., стипца варели 60
8'50 кгр. фжстѣкъ червенъ 38 лв.,
сода обикн. за пране 6 лв.,
сода каустикъ 15 лв., сода
бикарбонатъ 12'50 лв., синтъ
камѣкъ варелъ 24'50 лв., соль
ромънска 4'50 лв., соль морска
3'30 соль мляна. 4 лв., сардели
каса 2600 лв., макаронъ 16 лв.,
фиде 16 лв., рошкови 120 лв.,
лимонъ кеса 330 броя 580 лв.,
портокали 850 лв., фурми 35
лв., халва таханъ 34 лв., тсрби
калукски 2 1/2 л. 65 лв., джаме
мове чехословашки 740 лв.,
кжра I качество 80 лв., калай
английски 200 лв., книга за
амбалажъ 12 лв., леблени
местни обик. 16 лв., леблени
турски елемъ 22 лв., грозде
султанина 65 лв., сыра 12 лв.,
синка за пране 28 лв., калор-
фонъ 16 лв., смола 11 лв., зачка
5'50 лв., рафия 55 лв.

Кожи и общ. материали

Желѣзария.

Цени въ кгр.

Желѣзо профилирано 6'60 лв.,
путрели 6 лева, желѣзо бѣль,
за прозор. 5'80 лв., гери, за
прозор. 5'80 лв., желѣзо шде-
ски 12 лв., желѣзо на обли пръ-
чки белгийски 5'80 лв., желѣ-
зо обли прѣчки германско 5'80
лв., чемберликъ 6'50 лв., шина
5'60 лв., тель бодливъ 11 лв.,
гвозденъ 11 лева, ламарина
желѣзна 12 лв., ламарина гал-
ванизирана 20 лв., тенеме бѣло
90 лв., цинкъ 27 лв., олово
22 лв., медъ новъ 70 лв., медъ
старъ 30 лв., чугунъ английски
3'60 лв., чугунъ германски 3'60
чугунъ белгийски 3'60 лв.,

Марсилски пазаръ.

Жита (за 100 кгр.) (въ френски франки) за френскитъ, тунискитъ и алжирскитъ жита и индонитайска царевича; въ доллари — за американскитъ жита и въ тонове и шилинги за останалитъ жита и царевича.

Френски (споредъ качеството) 152—173 фр. кафѣ Марсилска; твърдо алжирско хект. тегло 80 кгр. 169 фр. кафѣ Марсилска; мароканско мекъ хект. тегло 79 кгр. 170 фр. кафѣ Марсилска; Плата (тона) хект. тегло 79 кгр. 226 шил; Манитоба 3 5/95 доллари; руско липсва.

Царевича: кафѣ Марсилска, плюсъ разноски и такси. Плата разполагаема тона 195 шил.; бесърабска тона 187 шил. индонитайска, жѣлта 100 кгр. 118 фр.

Варива: Кафѣ Марсилска фасулъ: Румънски (Danube) нова реколта тона 16 15 шил.; румънски (Moldavia) нова реколта тона 18 15 шил. Български липсва.

Леща: бомбайска тона 12 лири ст. 15 ш.; калукска тона 12 лири ст. 7 ш.; Руска тона 21 лири ст. 10 ш.; марокска тона 10 кгр. 225 фр. французи.

Памукъ котиратъ се 50 кгр.; априлъ 625 фр., май 629 фр., юний 624 фр., юлий 626 фр., Августъ 623 фр.

Кафѣ: 50 кгр. торба: Амстердамъ — Сантосъ: май 43 7/8 хол. флорини, септември 42 5/8 хол. флорини.

Хамбургъ: май 85 ренти марки, юлий 81 ренти марки, септември 79,25 ренти марки.

ВЪЛАГРСКА НАРОДНА БАНКА

КУРСОВЕ

за 13 Априль 1928 год.

		Камбио на виждане (чекове)		Банкноти	
		купува	продава	купува	продава
Брюкселъ	100 белги	1934 —	1950 50	1934 —	1960 25
Буда-Пеша	100 венги	2419 —	2435 25	2419 —	2447 45
Вена	100 шилинги	1950 —	1963 —	1950 —	1972 80
Прага	100 крони	410 50	412 20	410 50	414 25
Берлинъ	100 райхсмар.	3311 —	3324 —	3311 —	3340 60
Лондонъ	1 лира стер.	675 —	677 45	675 —	680 85
Парижъ	100 франка	544 —	547 30	544 —	550 55
Атина	100 драхми	182 70	184 80	182 70	185 70
Милано	100 лири итал.	731 —	733 50	731 —	737 15
Стокхолмъ	100 крони	3722 —	3735 50	3722 —	3754 20
Букурещъ	100 леи	86 20	86 85	86 06	87 30
Бѣлградъ	100 динара	243 50	245 20	243 —	246 45
Цариградъ	1 лира тур.	70 40	71 50	69 40	71 40
Женева	100 франка	2669 —	2678 60	2669 —	2692 —
Амстердамъ	100 флорини	5582 —	5602 —	5582 —	5630 —
Ню-Йоркъ	1 доларъ с. с.	138 50	139 —	138 50	139 70
Монтреалъ	1 дол. канад.	138 50	139 —	138 50	139 70
Александрия	100 пиастра	692 —	694 50	692 —	697 95
Варшава	100 золоти	1550 —	1562 50	1550 —	1570 30

МОНЕТИ

	купува	купува
Наполеонъ	541 —	—
Ангийска лира	692 —	—
Турска лира	616 —	—
Германска 20-марка	658 —	—
Руски 5 рубли 1897	360 —	—
Щатски доларъ	140 —	—
Канадски доларъ	140 —	—
Чисто злато грамъ	91 30	—
Сребрениъ левъ	9 —	—
Чисто сребро грамъ	2 11	—
25 Австр. шилинга	493 —	—

Строителни материали.

Цени въ куб. м.

Чамови дъски местни 2400 л.
чамови дъски иностр. 2300 лв.,
чамови греди дебелы 1400 лв.,
чамови греди бичены 1600 лв.,
тапли чамови резани 2300 лв.,
летви чамови резани 1800 лв.,
тапли борови 2400 лв., греди
борови 1500 лв., греди букови
2200 лв., букови дъски 2300
лева.

Агнешки и овчи кожи.

Съюза на „Кожухарскитъ бо-
яджии и цурихтери въ Виена“
се интересува чрезъ австрий-
ската легация въ София по
приготовленieto на овнешкитъ
и овнешкитъ кожи.

Въпроситъ които го занима-
ватъ сж следитъ: 1) Какви
количества отъ агнешки овчи
и овнешки кожи се събиратъ
въ България. 2) По какъвъ
начинъ се сортиратъ: а) дали
се отдѣлятъ веднага кожитъ
за кожарското и тия за кожу-
херското, б) тѣзи предварително
така сортирани кожи сорти-
ратъ ли се последствие по
тегело, в) има ли сортировка
на блѣли, черни и шарени ко-
жи, г) какви поддѣления се
правятъ още за кожарската
стока. 3) На кои пазари се
явяватъ по-големитъ количества
агнешки и овчи кожи. 4) Въ
к и области излизатъ предимно
кожукарски и въ кои та
бшки кожи (ресг. кожухарска
и табашка стока. 5) Кои дър-
жави се явяватъ главни закупу-

Варненска Стокова Борса

Отъ 6 априль до 13 априль
включително, 1928 год.

Налични продажби.

Артикулъ	колич.	минимал. цена за 100 кгр.	максимал. цена за 100 кгр.
Кукурузъ	10	585	620
Ечимикъ	—	—	—